

Trygt og godt skolemiljø

For foreldre i skolen

Trygt og godt skolemiljø

Alle barn som er bosatt i Norge har rett til å gå på skolen, og til å ha et trygt og godt skolemiljø. Skolemiljøet skal være av så god kvalitet at det enkelte barns helse, trivsel og læring utvikler seg positivt. Denne rettigheten er lovfestet i Opplæringsloven:

§ 9 A-2

Alle elevar har rett til eit trygt og godt skolemiljø som fremjar helse, trivsel og læring.

Hva som er trygt og godt vil kunne variere mellom elever, avhengig av hvem de er som personer, hva de har opplevd tidligere i livet og hvilke belastninger de har forøvrig.

Barn har, som alle andre mennesker, ulik grad av sårbarhet. Det er viktig at vi som foreldre er oppmerksomme på dette, og møter både eget og andres barn med forståelse for at mennesker kan reagere ulikt på ulike situasjoner og hendelser i livet.

Hva kan gjøre at en elev ikke opplever skolemiljøet som trygt og godt?

De fleste føler seg litt usikre i nye situasjoner, som for eksempel når man begynner i barnehage, på skole eller i ny jobb. Etter hvert som man blir kjent, går usikkerheten vanligvis over. Likevel kan noen situasjoner for enkelte elever skape vedvarende utrygghet og hemme deres helse, trivsel og læring.

Eksempler på hva som kan skape utrygghet på skolen:

- *Eleven engster seg for andre elever på skolen eller skoleveien*
- *Eleven engster seg for noen voksne på skolen*
- *Eleven engster seg i forkant av spesielle aktiviteter, som kroppsøving, muntlige framføringer eller prøver*
- *Eleven engster seg for friminutt eller SFO*
- *Eleven føler utrygghet fordi det er mye uro i timene*
- *Eleven har få eller ingen venner*
- *Eleven er i konflikt med noen andre*

Elever som føler utrygghet på skolen vil ha behov for positiv støtte eller hjelp fra medelever og voksne. Med tilpasset støtte og hjelp vil elevene kunne oppleve mestring i situasjoner som føles utrygge.

Nulltoleranse

Alle mennesker har et grunnleggende behov for å føle tilhørighet.

Å føle seg ensom, bli plaget, eller utestengt fra fellesskapet er noe av det vondeste et ungt menneske kan oppleve.

I tillegg til den umiddelbare og negative konsekvensen det har for livet deres der og da, har barn og unge som opplever dette en stor risiko for å utvikle alvorlige helseplager og sykdom.

Skolen skal ha nulltoleranse mot alle former for krenkelser av barn og unge. Vi som er foreldre til barn i skolen må derfor heller ikke tolerere at noen barn blir plaget eller utestengt. Som voksne har vi en moralsk plikt og et etisk ansvar for å medvirke til at alle elevene på skolen har det trygt og godt.

Dersom de voksne på skolen og foreldrene står sammen om å utvise nulltoleranse, vil det være stor sjanse for at skolemiljøet blir trygt og godt for alle elever.

Mobbing

Mobbing skiller seg fra andre negative forhold i elevens skolemiljø, ved å ha følgende tre kjennetegn:

- *Sårende handlinger*
- *Det skjer gjentatte ganger*
- *Det blir vanskelig å forvare seg mot det som skjer*

Mobbing skal ikke tolereres på skolen.

En mobbesituasjon foregår alltid innenfor et miljø, der aktørene har ulike roller:

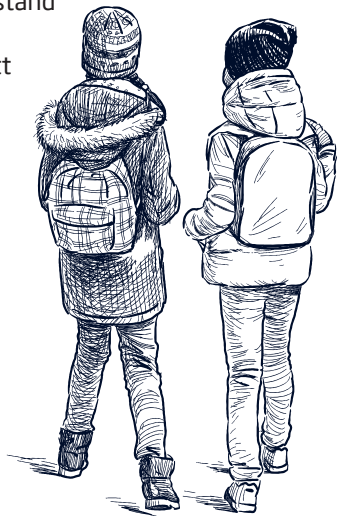
- *Den som utsettes for mobbing, opplever mer og mer at det blir umulig å forsvare seg*
- *Den eller de som mobber opplever gradvis at det å plage er greit*
- *De som står og ser på eller som vet hva som foregår, tilskuerne, tenker hver for seg at de burde gripe inn og si stopp. I troen på at alle andre synes det som skjer er greit eller bra, lar de være å gjøre noe, ofte i frykt for at de selv skal bli upopulære eller mobbet i neste omgang*

Vi må bry oss

Vi kan tenke oss at bak de ulike aktørene i en mobbesituasjon står mange voksne. De ansatte på skolen og foreldrene hjemme. Hva de voksne gjør eller ikke gjør er avgjørende, først og fremst for den som blir utsatt for mobbing, men også for de øvrige elevene.

Alle voksnes plikt er å ta tydelig avstand fra mobbingen og aktivt hjelpe barna til å inkludere den som er blitt mobbet inn i klassefelleskapet igjen.

Forskning viser at der jevnaldrende tør å blande seg inn, ved å si stopp og gi støtte til den som mobbes, så stopper som regel mobbingen. Foreldre bør oppmuntre sine barn til å bry seg. Selv om det vil kreve mye mot, er det mer skadelig å forbli en del av et klassemiljø hvor mobbing foregår.

Kjære foreldre!

- Mobbing kan skje i alle klasser og på alle skoler
- Mobbing er både ulovlig og svært skadelig
- Bidra aktivt til at ingen barn står utenfor klassens fellesskap
- Utøv nulltoleranse mot ord eller handlinger som kan såre andre
- Gi støtte til barn som blir mobbet
- Meld fra til skolen snarest mulig dersom du mistenker eller vet at ditt eget eller andres barn utsettes for mobbing
- Sett tydelige krav til eget barn om ikke å delta i plaging av andre
- Oppmuntre eget barn til å si stopp eller melde fra om mobbing
- Vær en god rollemodell

Vil du vite mer?

www.læringsmiljøsenderet.no

www.fug.no

www.nullmobbing.no

Læringsmiljøsenderet
Universitetet i Stavanger